

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

976

Vragen van het lid **Bushoff** (GroenLinks-PvdA) aan de Ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en van Justitie en Veiligheid over *het onderzoek door het OM naar sterfgevallen door illegale medicijnsites* (ingezonden 18 november 2025).

Antwoord van Minister **Bruijn** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport), mede namens de Minister van Justitie en Veiligheid (ontvangen 28 januari 2026). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2025–2026, nr. 597.

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «OM onderzoekt 49 sterfgevallen door illegale medicijnsite»?¹

Antwoord 1

Ja, wij zijn bekend met dit bericht.

Vraag 2

Deelt u de analyse dat het schrikbarende aantal sterfgevallen aantoont dat het voor (buitenlandse) webshops veel te eenvoudig is om de wet te omzeilen en zonder recept medicijnen te verkopen en dat funcaps.nl mogelijk slechts het topje van de ijsberg is?

Antwoord 2

Wij delen de mening dat de berichtgeving uitermate schokkend is en willen dan ook ons medeleven betuigen met de familie en andere nabestaanden van de slachtoffers. Tegelijkertijd hechten wij eraan op te merken dat het strafrechtelijk onderzoek tegen Funcaps nog loopt en dat het uiteindelijk aan de rechter is over de zaak een oordeel te vellen. Wij vinden het belangrijk duidelijk te krijgen of dit inderdaad het topje van de ijsberg is. Er zijn en komen nog steeds stoffen op de markt die buiten de Opiumwet vallen. Als van deze stoffen kan worden gesteld dat deze naar aandiening of toediening lijken op een geneesmiddel, onderzoekt en beoordeelt de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) of deze middelen strafbaar kunnen worden gesteld onder de Geneesmiddelenwet. Indien sprake is van een bewezen gevaar voor de gezondheid kan het aanbieden van de middelen ook strafbaar

¹ NOS Nieuws, 17 november 2025, «OM onderzoekt 49 sterfgevallen door illegale medicijnsite», OM onderzoekt 49 sterfgevallen door illegale medicijnsite.

zijn onder artikel 174, Wetboek van Strafrecht. Daarnaast is er ook aanbod van experimentele middelen die spiergroei en vetverlies moeten bewerkstelligen. Bij deze middelen is de Warenwet van toepassing waar de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) op toeziet. We hebben dus te maken met de Opiumwet, de Geneesmiddelenwet, de Warenwet en het Strafrecht. Websites zoals Funcaps proberen de Opiumwet, Geneesmiddelenwet en Warenwet te omzeilen door het gebruik van de termen als «voor onderzoeksdoeleinden» of «niet voor menselijke consumptie». Wij vinden dit zeer ongewenst gezien de mogelijke gezondheidsrisico's die het gebruik van dit soort middelen met zich meebrengen. Daarom zijn wij, samen met alle betrokken partijen, waaronder de IGJ, NVWA, Politie en Openbaar Ministerie (OM), in gesprek om in kaart te brengen met welke problemen we hier te maken hebben. Wij zullen uw Kamer daar zo spoedig als mogelijk over informeren.

Vraag 3

Voldoet de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz) wat u betreft nog om dergelijke praktijken te voorkomen, zeker als sites gehost worden in de Verenigde Staten of andere landen? Zo ja, waarom wel? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

De Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz) speelt geen rol bij het toezicht op en de handhaving van malafide websites die geneesmiddelen of drugs aanbieden. In de Wkkgz is vastgelegd dat zorgaanbieders goede zorg moeten bieden, oftewel zorg van goede kwaliteit en van goed niveau. Ook versterkt de wet de individuele en collectieve rechtspositie van cliënten en voorziet het in effectieve middelen voor handhaving van de rechten van cliënten. De Wkkgz zorgt ervoor dat cliënten recht hebben op informatie als er iets in de zorgverlening niet goed gaat en biedt cliënten de mogelijkheid om een klacht in te dienen of naar een onafhankelijke geschilleninstantie te stappen. In dit soort praktijken is geen sprake van zorgverleners.

Vraag 4 en 5

Hoe kan het dat webshops als funcaps.nl konden leveren aan minderjarigen? Aan welke regels omtrent leeftijdscontrole dienen webshops die medicijnen verkopen zich te houden? Wordt hier wat u betreft voldoende op gehandhaafd?

Antwoord 4 en 5

Webshops mogen alleen geneesmiddelen te koop aanbieden als zij aangemeld zijn en vermeld staan op het overzicht van online aanbieders van geneesmiddelen van het Agentschap CIBG. Het CIBG controleert of de webshop daadwerkelijk verkoopt wat hij wettelijk mag verkopen en of de website voldoet aan de overige voorwaarden. Goedgekeurde webshops moeten dan ook het EU-logo voor online aanbieders van geneesmiddelen op de website vermelden.

Voor webshops die op illegale wijze geneesmiddelen te koop aanbieden is leeftijdscontrole geen voorwaarde: het aanbod is hoe dan ook verboden en hierop wordt gehandhaafd.

Vraag 6

Waar kunnen ouders terecht die zich zorgen maken om medicijnen of drugs die hun kinderen online bestellen, zeker als webshops niet adequaat reageren op noodkreten van ouders zoals bij funcaps.nl is gebeurd? Weten deze ouders de weg naar bijvoorbeeld de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) te vinden en is hier direct en adequaat op gereageerd?

Antwoord 6

Voor vragen over drugsgebruik kunnen gebruikers terecht bij de Drugsinfolijn van het Trimbos-instituut. De infolijn en de chat zijn ook bedoeld voor naasten van mensen die drugs gebruiken.

Mensen met klachten over geneesmiddelen kunnen terecht bij het officiële Landelijk Meldpunt Zorg (LMZ) van de IGJ. Het LMZ is het aanspreekpunt voor cliënten, patiënten, hun naasten en andere betrokkenen. Het LMZ is een aparte afdeling van de IGJ en werkt nauw samen met de inspecteurs.

Wanneer er meldingen binnenkomen die wijzen op overtredingen, kan de IGJ besluiten om onderzoek te doen.

Daarnaast adviseren wij iedereen met vragen of klachten over geneesmiddelen contact op te nemen met de eigen huisarts of apotheker.

Vraag 7

Had de IGJ funcaps.nl al in beeld ten tijde van de beantwoording van eerdere schriftelijke vragen in maart 2025 over het omzeilen van de wet door webwinkels die medicijnen verkopen?² Hoe snel is ingegrepen toen signalen binnenkwamen over de webshop?

Antwoord 7

Wij gaan ervan uit dat u verwijst naar de beantwoording van de Kamervragen over het omzeilen van de wet door webwinkels die geneesmiddelen verkopen. Het ging daarin om buitenlandse artsen die online geneesmiddelen aan patiënten in Nederland voorschreven. Dit is iets anders dan in het geval van Funcaps, dat er onder meer van verdacht wordt geneesmiddelen zonder vergunning beschikbaar te hebben gesteld. Daarnaast gaat het deels om Nieuwe Psychoactieve Stoffen (NPS) die pas per 1 juli 2025 strafbaar zijn. Niettemin is het aanbieden van al deze middelen strafbaar als wordt voldaan aan de delictsomschrijving van art. 174, Wetboek van Strafrecht. De middelen werden onder de noemer «research chemicals» aangeboden. Tot slot gaat het bij een deel van de door Funcaps aangeboden middelen om middelen die naar het oordeel van het OM voor het leven en gezondheid gevaarlijk zijn zoals bedoeld in artikel 174, Wetboek van Strafrecht.

Vraag 8

Hoe kan het dat een webshop als funcaps.nl jarenlang zijn activiteiten heeft kunnen voortzetten en dat er zelfs al twee nieuwe sites in de lucht zijn sinds funcaps.nl offline is gehaald?

Antwoord 8

Dit heeft een aantal oorzaken:

- Sinds 1 juli 2025 is de nieuwe wetgeving aangaande specifieke groepen designerdrugs in werking getreden. Voor deze datum was het overgrote deel van deze stoffen niet strafbaar. Er werd daarom niet gezocht naar deze middelen.
- Illegale webshops passen voortdurend nieuwe methoden toe om regels te omzeilen, waardoor het moeilijk blijft om ze volledig te bestrijden. Ondanks de handhaving, blijft het illegale aanbod groot. Het offline halen van websites is een kat-en-muisspel.
- De middelen die worden aangeboden zijn lastig te beoordelen. En daarmee is vaak niet snel duidelijk welke wetgeving van toepassing is. Deze productbeoordelingen kunnen slechts door een beperkt aantal specialisten gedaan worden.

Wat ook meespeelt is dat pas door het strafrechtelijk onderzoek de omvang van de problematiek dermate goed zichtbaar is geworden. Wij zijn nu in gesprek met alle betrokken partijen om te kijken naar een effectieve aanpak. Hierbij zullen we bijvoorbeeld kijken naar de huidige wet- en regelgeving, de handhavingscapaciteit en de samenwerking tussen alle partijen. Wij informeren de Kamer hier verder over in de brief genoemd in het antwoord op vraag 2.

Vraag 9

Deelt u de mening dat een aanscherping van de beroepsnormen voor apothekers, zoals u suggereerde als oplossing in uw beantwoording op de schriftelijke vragen, een druppel op de gloeiende plaat is en geen oplossing biedt voor malafide webshops die vooral bezig zijn met het omzeilen van de wet? Zo ja, welke strengere wet- en regelgeving is wat u betreft nodig om deze praktijken daadwerkelijk uit te bannen? Zo nee, waarom niet?

² Aangangsel Handelingen II, vergaderjaar 2024–2025, nr. 1784.

Antwoord 9

Wat betreft de mogelijkheid om online receptplichtige geneesmiddelen te kunnen bestellen geldt dat dit op zichzelf niet illegaal is, wanneer er daadwerkelijk een recept is. Het is hierbij wel belangrijk dat goede zorg geleverd wordt.

Ten aanzien van de websites waarop «research chemicals» worden aangeboden kan worden gesteld dat voor zover bekend er geen link is met opgeleide apothekers en artsen. Een aanscherping van de beroepsnormen voor apothekers is geen oplossing voor bedrijven zoals Funcaps die bewust de wet omzeilen. Dit soort illegale webshops kunnen ten slotte ook in handen zijn van niet-apothekers.

Malafide webshops passen voortdurend nieuwe methoden toe om regels te omzeilen, waardoor het moeilijk blijft om ze volledig te bestrijden, ook al omdat de websites in beginsel in de hele wereld kunnen worden gehost. Wij zijn met de betrokken partijen in gesprek om te onderzoeken of het huidige instrumentarium voldoende ruimte biedt om het illegale aanbod tegen te gaan.

Daarnaast kent deze problematiek niet alleen een aanbodkant, maar ook een vraagkant. Wij vinden het daarom ook belangrijk om te kijken hoe de vraag naar illegale geneesmiddelen kan worden verminderd. Bij vraag 10 ga ik hier verder op in.

Vraag 10

Welke maatregelen gaat u treffen om ervoor te zorgen dat mensen op de hoogte zijn van de gevaren van malafide webshops die medicijnen verkopen, zeker aangezien de sites vaak wel ogen als een echte online apotheek? Ziet u heil in een publiekscampagne om met name jongeren die op zoek zijn naar slaapmiddelen, angstmedicatie en (designer)drugs te wijzen op de mogelijke gevaren?

Antwoord 10

Wij gaan onderzoeken of, en zo ja op welke wijze, publiekscampagnes of andere vormen van voorlichting gericht op consumenten de risico's kunnen verminderen en de vraag naar illegale middelen kan verkleinen. Het Trimbos-instituut adviseert voorzichtig te zijn bij publiekscampagnes gericht op het ontmoedigen van online aankoop van geneesmiddelen of drugs, omdat zulke campagnes soms onbedoeld het gebruik juist kunnen normaliseren of aantrekkelijker maken. Wij informeren uw Kamer hier verder over in eerdergenoemde brief.